

Nr.1 (648) Otrdiena, 2011. gada 4. janvāris

■ Informācija

Par jaunumiem starptautiskās tirdzniecības regulējumā

2010. gada 2. decembrī Rīgas Juridiskajā augstskolā (RJA) interesentiem tika piedāvāta bezmaksas publiskā lekcija "Jauns starptautisko jūras pārvadājumu tiesiskais režīms: Roterdamas noteikumi". Savukārt 7. decembrī notika starptautiskās tirdzniecības noteikumiem *Incoterms 2010* veltīta starptautiska konference. Abos pasākumos Latvijas uzņēmēji tika iepazīstināti ar jaunumiem starptautiskajā tirdzniecībā, kas mūs skars jau šogad.

Publiskajā lekcijā "Jauns starptautisko jūras pārvadājumu tiesiskais režīms: Roterdamas noteikumi" referātu lasīja Spānijas advokātu biroja "Blas de Lezo Abogados" vadošais partneris Mikels Roka (*Miquel Roca*), kurš ANO "Konvencijas par līgumiem starptautiskajos pārvadājumos daļēji vai pilnībā pa jūru" darba grupā ir pārstāvējis Spānijas Karalisti, kā arī bijis pilnvarots konvencijas parakstīšanai.

Lekcijā, kura tika rīkota, sadarbojoties zvērinātu advokātu birojam "Sorainen", RJA un jau minētajam Spānijas advokātu birojam, piedalījās ievērojams skaits interesentu no dažādām jomām - apdrošinātāji, kravu pārvadātāji, banku, valsts iestāžu un advokātu biroju darbinieki. M. Roka prezentēja pašreizējo tiesisko regulējumu jūras pārvadājumu jomā, salīdzinot to ar Roterdamas noteikumu ieviestajiem jaunumiem. Vairākkārt tika uzsvērts, ka šie noteikumi būs mūsdienām piemērotāki un kravas sūtītājiem draudzīgāki. Piemēram, jaunajā regulējumā vairs netiks paredzēts, ka, atsaucoties uz navigācijas kļūdu, pārvadātājs var tikt atbrīvots no atbildības par kravas bojājumu. Tāpat lektors akcentēja un iebilda atsevišķiem klausītājiem, ka tirdzniecībā pazīstamais dokuments konosaments (*bill of lading*) nav uzskatāms par pārvadājuma līgumu, bet gan par dokumentu, kurš apliecina preču īpašuma tiesības. Lekciju bagātināja daudzi piemēri no advokāta personīgās pieredzes, pārstāvot klientus Londonas šķīrējtiesā un citās tiesu institūcijās. Jāpiemin, ka Roterdamas konvencija vēl nav spēkā, jo nepieciešama tās ratifikācija daļībvalstu parlamentos.

Atšķirībā no Roterdamas noteikumiem, kuru spēkā stāšanās datums nav prognozējams, ir skaidri zināms Starptautiskās tirdzniecības palātas (ICC) izstrādāto *Incoterms 2010* (*Incoterms - international commerce terms*, starptautiskās tirdzniecības noteikumi) noteikumu spēkā stāšanās datums - 2011. gada 1. janvāris. Ņemot vērā tēmas aktualitāti, 7. decembrī šiem noteikumiem tika veltīta starptautiska konference, ko sadarbībā ar zvērinātu advokātu biroju "Sorainen" rīkoja oficiālais ICC pārstāvis Baltijas valstīs - Lietuvas Biznesa konfederācija. Ar prezentāciju par *Incoterms* lomu tirdzniecībā konferencē uzstājās zvērināts advokāts Agris Repšs ("Sorainen").

Konferences galvenais referents bija zvērināts advokāts Lauri Railass (*Lauri Railas*) (advokātu birojs Krogerus, Somija), kurš ir viens no jauno noteikumu *Incoterms 2010* autoriem. Viņš analizēja, kā *Incoterms 2010* ietekmēs starptautisko tirdzniecības līgumu izpildi, darījumu finansēšanu, kravu apdrošināšanu un citus jautājumus. Pēc viņa domām, jaunie *Incoterms 2010* noteikumi salīdzinājumā ar iepriekšējo *Incoterms* versiju būs īsāki, vieglāk lasāmi un daudz skaidrāki. Taču tie ieviesīs arī jaunus jēdzienus un definīcijas.

Konferencē uzstājās arī Lietuvas kuģniecības kompānijas "DFDS Seaways" Juridiskā departamenta vadītājs Martīns Jonkus (*Martynas Jonkus*), kurš analizēja jūras tiesību pašreizējo regulējumu, kā arī kravu un pārvadātāju civiltiesiskās apdrošināšanas jautājumus. Viņš dalījās pieredzē arī par neseno notikušā prāmja "Lisco Gloria" ugunsgrēka tiesiskajiem aspektiem.

Jācer, ka abi minētie pasākumi palīdzēs stiprināt uzņēmēju un juristu izpratni par starptautiskajām tirdzniecības tiesībām un to lomu ikdienā.

Andris Tauriņš,
zvērinātu advokātu biroja "Sorainen" jurists